

Kontaktperson

Anna Borgström

anna.borgstrom@kbh.uu.se

Effekter på humöret av kombinerade p-piller.

Författare: Anna Borgström, Viveca Odland och Inger Sundström Poromaa
Kvinnokliniken, Akademiska Sjukhuset, Uppsala

Introduktion

Humörbiverkningar vid användande av kombinerade p-piller är en biverkan som ofta rapporteras av kvinnorna och som inte sällan är en anledning till att man avbryter behandling. Omkring 10-15 % av kvinnor som använder kombinerade p-piller rapporterar ökad nedstämdhet och/eller ökad ångest. I prospektiva studier anges att förklaringsgraden för avbrytandet av p-piller behandling till 87% utgörs av humörbiverkningar och sexuella biverkningar. Syftet med den här studien är att undersöka förekomst av psykisk ohälsa, och personlighetsdrag hos kvinnor med humörbiverkningar av kombinerade p-piller.

Metod

33 kvinnor med tidigare humörbiverkningar av p-piller, 28 kvinnor med pågående humörbiverkningar av p-piller, 30 kvinnor med pågående p-pillerbehandling utan humörbiverkningar samt 28 kvinnor som tidigare ätit p-piller utan humörbiverkningar inkluderades i studien. Samtliga kvinnor förde prospektiva skattningar på tidigare validerad Cyclicity Diagnoser skala under en månads tid. Pågående och tidigare psykisk ohälsa utvärderades med MINI, Montgomery-Åsberg Depression Rating skala, State and Trait Anxiety Inventory. Personlighetsdrag utvärderades med Swedish Universities Scale of Personality (SSP).

Resultat

Tidigare depressions- och/eller ångestsjukdom var signifikant vanligare hos kvinnor som hade reagerat med humörbiverkningar på p-piller (48,5% jämfört med 14,5% hos kontroller, $p < 0,01$). Det var ingen skillnad i pågående psykisk ohälsa mellan grupperna, men 19,7 % av kvinnor med negativ erfarenhet av p-piller hade pågående ångest och/eller depressionsdiagnos. Motsvarande siffra hos kvinnor med positiv erfarenhet var 8,8 %, ns. Av pågående psykisk ohälsa var social fobi och generaliserat ångestsyndrom mest frekvent. Gruppen som upplevde humörbiverkningar av pågående p-pilleranvändning hade i SSP högre såväl somatisk som psykisk ångestbenägenhet. De som slutat på grund av humörbiverkningar uppvisade störst impulsivitet och interpersonell distans.

Abortfrekvensen bland dem som slutat på grund av humörbiverkningar uppgick till 21,2% jämfört med 0-7,4 % i övriga grupper, vilket motsvarar 70 % av totalantalet aborter i studiepopulationen.

Slutsats

Tidigare psykisk ohälsa är vanligare hos kvinnor som har slutat med p-piller på grund av humörbiverkningar jämfört med hos kontroller. Pågående depressions- eller ångestsjukdom återfinns hos en av fem kvinnor som uppger pågående eller tidigare humörbiverkningar av p-piller. Kvinnor med pågående humörbiverkningar av p-piller anger högre somatisk och psykisk ångestbenägenhet.